A°. 1833. N°. 110.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 14 September.

FRANKFORT, den 10den September.

Den 2den September zou het Oostenrijksche hof Praag verlaten, om zich ter ontvangst van Z. M. den Keizer van Rusland naar Friedland te begeven. Het is de eerste reis dat de beide Keizers elkanderen zien. Hoe lang de bijeenkomst zal duren, is onbekend. De graaf *St. Aulaire*, die zich bij voortduring te Baden ophoudt, is den 3den dezer te Weenen gekomen en heeft eenen koerier naar Parijs gezonden, waarschijnlijk ten aanzien der bijeenkomst van de monarchen. Deze bijeenkomst verwekt te Weenen veel opmerkzaamheid, en men belooft er zich veel van. Waarschijnlijk, zoo schrijft men van daar, zullen de beraadslagingen der monarchen er toe bijdragen om den vrede te bevestigen. Dit is althans het gevoelen van zeer kundige lieden, en men heeft ongelijk met zich over eene bijeenkomst te verontrusten, die alleen in den geest des vredes plaats vindt. De verschillende partijen, en voornamelijk de overdrevene woordvoerders, zullen waarschijnlijk naar hunne wenschen en uitzigten daarover oordeelen. Dan er is alle regeringen, en, in het algemeen een iegelijk in Europa, die wat te verliezen heeft, te veel aan het behoud van den vrede gelegen, om zoo gemakkelijk te doen gelooven, dat men, na zulke groote inspanning, ten einde eene algemeene breuk te vermijden, dezelve zonder ernstige redenen zou te weeg brengen.

— De Keurprins mede-regent van het keurvorstendom Hessen heeft aan den hof kapelmeester *Louis Spohr* het ridderkruis der huisorde van den gouden leeuw gelieven te verleenen.

— Bij de manoeuvers te Charlottenburg, in de maand Junij l. l., werd in de nabijheid van den Koning van Pruissen de adjudant van den Kroonprins, graaf *Schliefen*, overreden door eenen garde du corps, wiens paard plotseling aan het hollen geraakte. Bij dit voorval herinnerde zich de Koning een gelijk voorval, hetwelk hem in 1805 wsa overkomen. Z. M. werd toen op dezelfde wijze door eenen heelmeester overreden, en had daarna last gegeven, dat dezelve niet zou gestraft worden. De Koning sprak nu over dit voorval. » Ik wenschte wel te weten, » [illegible] of de man nog in leven is. » De lijfarts *van Wiebel* ontvangt last, om naar dien heelmeester onderzoek te doen; hij doet navorschingen en verneemt eindelijk, dat dezelve in behoeftige omstandigheden en met een talrijk gezin nog in Achterpommeren leeft; dat hij *terstond* na het bedoelde voorval van 1805 was gekasseerd, en vooraf nog, op bevel van den overste des regements, 80 stokslagen (naar het toenmalig gebruik) ontvangen had. De heer *van Wiebel* geeft van alles berigt aan den Koning, en Z. M. zendt dadelijk aan den ouden heelmeester 80 Fredriksd'or en verleent hem een jaarlijksch pensioen van 200 rijksdaalders.

BERLYN, den 7den September.

Hunne Koninklijke Hoogheden de Prins en Prinses *Albrecht* zijn heden uit den Haag alhier aangekomen, en terstond naar Schwedt vertrokken.

— Volgens berigten uit Schwedt, zal Zijne Majesteit de Keizer van Rusland heden avond deze stad weder verlaten, om zich over Frankfort aan de Oder en Görlitz naar Bohemen te begeven, tot het houden van een mondgesprek met Zijne Majesteit den Keizer van Oostenrijk. Deze bijeenkomst zal plaats hebben te Munchen-Gräz, bij Jung-Bunslau, en niet te Friedland, gelijk eerst uit Dresden en daarna uit Petersburg is gemeld geworden.

— De deputatie, benoemd door de wetgevende vergadering van het prinsdom Neuenburg, om eene bijzondere zending te Berlijn te volbrengen, is aldaar aangekomen. Zij bestaat uit den staatsraad baron *van Chambrier*, den predikant *Guillebert* en den majoor *Dubois*.

Van den 9den September.

Z. M. de Koning is heden van Schwedt hier terug gekeerd. H. D. H. de vorstin van Leignitz is Z. M. gevolgd. Z. K. H. de hertog van Cambridge is van Schwedt over Neustad naar Maagdenburg gereisd. Z. Exc. de werkelijke geheime staatsraad en minister van buitenlandsche zaken, *Ancillon*, is hier mede van Schwedt aangekomen.

ZWITSERLAND.

Zurich 6 September. In de zitting van den landdag, van den 4den dezer, heeft de bondgenootschappelijke krijgsraad de troepen opgegeven, die naar het kanton Neuenburg zouden kunnen gezonden worden. De voordragt van den krijgsraad is aangenomen. De president van den landdag gaf echter bij de behandeling dezer zaak te kennen, dat hij vertrouwde, dat de bezetting van Neuenburg niet zal noodig zijn. — De bondgenootschappelijke commissarissen in het kanton Schwijtz zijn gemagtigd, om de troepen in dat kanton tot 2 bataljons infanterie, eene kompagnie scherpschutters en eene halve kompagnie ruiterij te verminderen.

Neuenburg 4 September. In eene petitie der Zwitsersch gezinde Neuenburgers, waarop thans reeds 5000 personen geteekend hebben, wordt de wensch te kennen gegeven, dat de Koning niet in de scheiding van Neuenburg van Zwitserland moge toestemmen. Buitengewone afgevaardigden der liberalen zullen dit verzoekschrift naar Berlijn overbrengen. Wijders is er eene deputatie naar den president van den landdag vertrokken, om denzelven met de heerschende gezindheden bekend te maken.

Waadt 2 September. Te Lausanne heeft Zondag een oploop plaats gehad. Een huis, waarin zich Methodisten verzamelen, werd omsingeld, maar alles bepaalde zich tot het inslaan van eenige ruiten. Op maandag, wanneer het genootschap der missie bijeenkomt, nam de overheid maatregelen van voorzorg; 50 man met twee officieren werden op piket gesteld. Om 7 uur rotte eene groote menigte volks te zamen. Men liet dezelve alleen gadeslaan. Om 8 uur liet een burger van Lausanne, die een landhuis bewoont, om eene veiligheidswacht verzoeken. Er werd een officier met 12 man heen gezonden. De menigte volgde onder gejoel. Vruchteloos vermaande de officier; men ging niet terug. Er vlogen steenen tegen het huis, er werden pannen verbrijzeld, onder het geschreeuw van: weg met de Momiers! De officier verlangde en bekwam versterking. Thans keerde de menigte naar het plein la Palud terug; om 10 uur verstrooide zij zich en de nacht ging rustig voorbij.

Neuenburg 5 September. De wetgevende raad is op den 6den bijeen geroepen geworden. De heer *Pfuel* is Dingsdag den 3den naar Berlijn vertrokken, om Z. M. den Koning den wensch zijner getrouw geblevene burgers open te leggen. Zijne afwezigheid zal slechts van korten duur zijn.

Torgau, 4 September. Het schoone kasteel Sandegg, hetwelk de hertogin *Dino* voornemens was in dit kanton voor haren oom *Talleyrand* te koopen, en door de daaraan te maken verfraaijingen denkelijk zou [illegible] geworden zijn, is in den nacht van den 4den eene prooi der vlammen geworden. De hertogin de *St. Leu* en haar zoon *Lodewijk Napoleon* hebben van hun landgoed Areneuberg alle mogelijke hulp gezonden, doch vruchteloos.

— De Piemontesche Courant bevat eene krachtige waarschuwing aan alle onervaren jongelingen, die zich door de demagogische sekte laten verleiden, welke sekte te Lugano hare vergaderingen houdt, en door middel der drukpers hare gevoelens algemeen zoekt te verspreiden. Onder hare aanhangers zouden zich ten minste vier zeer vermogende personen bevinden, die hunne bezittingen ter hare voortplanting vrijwillig ten beste geven.

NOORWEGEN.

De storthing werd den 27sten Augustus door Z. K. H. den Kroonprins met eene troonrede gesloten, waarvan het onderstaande den hoofdzakelijken inhoud uitmaakt: Z. M. de Koning had met bijzondere tevredenheid de door de storthing genomene maatregelen, ter verbetering van 's lands finantien, gezien. Door een gedurig streven naar dit doel, wordt natuurlijker wijze het vertrouwen der Noorwegers in hunne representanten, hoe langer hoe meer gevestigd en de welstand des rijks te beter verzekerd. Bij de herhaling van den wensch voor Noorwegens duurzaam geluk, smeekte Z. K. H., in zamenstemming met zijnen koninklijken vader, vernieuwden zegen van den Alregeerder over het land af, en sloot, in naam van Z. M., deze zevende gewone storthing. Een algemeene kreet van: « Leve de Koning des vereenigden koningrijks! » volgde op deze rede; welke door den president der vergadering met een korte, maar krachtige, aanspraak werd beantwoord.

PARYS, den 8sten September.

De Koning heeft den 5den dezer Cherburg verlaten, na, gedurende zijn verblijf van 4 dagen, de ter reede liggende vloot en het verdere merkwaardige bezocht te hebben. Van staatkundige bijeenkomsten, die aldaar volgens vroegere geruchten tusschen den Koning en Engelsche gevolmagtigden moesten plaats hebben, is openlijk niets gebleken; een enkel Fransch dagblad slechts heeft lord *Durham*, zoon van den graaf [illegible] de woorden in den mond gelegd: dat Cherbourg het Töplitz van Engeland en Frankrijk zou wezen; en dat, al waren de vertegenwoordigers

der vrijzinnige beginselen er niet zeer talrijk, ten minste de beide genoemde rijken, die toch de magtigste waren, er vertegenwoordigd wer, den. De afgevaardigden, die zich te Parijs bevinden, hebben aanschrijving bekomen om den Koning, die zich van Cherburg naar St. Cloud begeven heeft, bij zijne terugkomst aldaar op te wachten. Men geloofs overigens niet, dat het verblijf des Konings te St. Cloud van langen duur zal zijn, maar hij zich spoedig naar Compiègne zal begeven, ter bijwoning van groote militaire exercitien, welke aldaar moeten plaats hebben onder het beleid van den hertog *van Orleans*, die er zich reeds heen begeven heeft.

Voor zijn vertrek van Cherburg, heeft de Koning, naar men verneemt, bevel gegeven om op al de gedenkstukken, behoorende tot de gebouwen van de kroon, de naamcijfers enz. van *Napoleon*, welke bij de restauratie waren uitgewischt, te herstellen, en zoo ook het borstbeeld van den Keizer, hetwelk voor dat van *Lodewijk XIV* had moeten plaats maken, op nieuw in den boog van de galerij van de Louvre te plaatsen.

Donna *Maria*, benevens de hertogin *van Braganza* en haar gevolg, zijn in den avond van den 6den aan boord gegaan van het ter harer overvaart naar Portsmouth bestemde stoomschip *Soho*. Te Portsmouth was sir *James Graham* hare komst wachtende, en waren alle toebereidselen gemaakt om de jonge vorstin met alle koninklijke eerbewijzen te ontvangen. De weinige eerbewijzen en de koelheid, welke donna *Maria* van den kant van ons gouvernement in het openbaar ondervindt, steken zeer af bij het ten haren opzigte door het Engelsche gouvernement gehouden gedrag, en laten zich alleen daardoor verklaren, dat ons gouvernement nog niet tot eene openlijke erkenning gekomen was, waarvoor al wederom eene of andere geheime reden moet bestaan hebben; dat intusschen ons gouvernement onverschillig zou zijn omtrent den afloop van zaken in Portugal, behoeft men niet te denken; zelfs spreekt men van het zenden van een paar liniescheepen en van eenige fregatten naar de Tag, met 2000 man landings-troepen aan boord.

Van den 9den September.

De *Moniteur* houdt heden het berigt van de officiele erkenning van dona *Maria* door het Fransch gouvernement, en wel in deze bewoordingen: » 's Konings gouvernement heeft, ten gevolge van de herstelling van deszelfs staatkundige betrekkingen met het gouvernement van H. M. de Koningin dona *Maria*, den ridder *Danpzal* officieel als zaakgelastigde van Portugal te Parijs erkend. Reeds sedert eenigen tijd had het gouvernement des Konings aan den heer *Lurde* geloofsbrieven gezonden, bestemd om hem in hoedanigheid van Fransch zaakgelastigde bij het kabinet van Lissabon te accrediteren «

BRUSSEL, den 10den September.

Een der Belgische dagbladen, *de Union*, behelst eene curieuse correspondentie uit 's Gravenhage, waarin het uit de lucht grijpen van berigten zoo handtastelijk is, dat de *Courier Belge* er de ongerijmdheid dadelijk van aantoont. Volgens die correspondentie, zouden de onderscheiden ministerie's in 's Hage niets dan oorlogzuchtige plannen in hun schild voeren, en de her- en derwaarts gezondene orders tot het meer en meer versterken der verdedigingspunten, benevens de uitzigten op eenen spoedig uit te barsten krijg, aan ons hof eene buitengewone vreugde doen heerschen. Al verder is dezelfde correspondent uit 's Hage, zoo goed van het doel der zamenkomst tusschen de Keizers van Rusland en Oostenrijk en den Koning van Pruissen onderrigt, dat hij de stellige verzekering geeft van het door Keizer *Nicolaas* gevormde plan, om Keizer *Frans* over te halen tot het aangaan van eenen beslissenden oorlog tegen Frankrijk, Engeland en Belgie. De *Courier Belge* merkt hier tegen, onder anderen, aan, dat de aangekondigde komst van Pruissische en Oostenrijksche ambassadeurs te Brussel met dit doel ten eenemale strijdig is en de bewuste oorlogsplannen wel evenzeer van grond ontbloot zullen zijn, als die de ligtgeloovige *Emancipation*, drie maanden geleden, heeft opgegeven.

's GRAVENHAGE den 12den September.

Naar men wil, zou de staat der onderhandelingen, voor de schorsing der conferentien te Londen, als volgt gestaan hebben: omtrent den te heffen Scheldetol was men het eens geworden; ten aanzien van het loodsgeld had men zich nog niet verstaan; nopens het vraagpunt van den weg door Sittard, aan de Belgen te verleenen, waren de onderhandelingen aangevangen; ten opzigte der schuld hadden er nog geene openingen plaats gehad, doch koesterde men de hoop, dat aan de allezins billijke eischen, dezerzijds gedaan, zou worden toegegeven; wegens den afstand of de verruiling van het groot-hertogdom Luxemburg beraadslaagde men, toen het voorstel werd geopperd om onze regering uit te noodigen zich deswege vooraf aan den bondsdag te wenden, die echter ons bestuur moet zijn voorgekomen, en zijne gevoelens omtrent dat onderwerp, naar men verzekert, moet hebben blootgelegd. Velen twijfelen er derhalve dan ook niet aan, dat thans welligt de onderhandelingen te Londen zijn of zullen worden hervat, en dat ons bewind, welks toegevendheid zoo dikwerf gebleken is, ook ernstig met de andere mogendheden zal medewerken, om op den grond van het Pruissische traktaat, hetwelk gewijzigd door onze gezanten te Londen was voorgedragen, een eindverdrag, ter regeling der Nederlandsche en Belgische aangelegenheden, tot stand te brengen.

Omtrent den staat van zaken op het oogenblik wil men weten, dat, na 's Konings terugkomst in deze residentie, verschillende kabinetsraden over de vorderingen der Londensche conferentie zijn gehouden; dat de conferentie zelve een bepaald antwoord van ons bestuur wachtende is; dat men nog betwijfelt, of zoodanig een besluit door onze regering tot dus verre wel is genomen; dat de mogendheden over onze zaken vrij eenstemmig schijnen te denken, en dat zij wel de meening beamen, om, indien aan hare wenschen niet mogt worden toegegeven, de conferentie op te heffen. Intusschen schijnt daarvoor wel geene vrees te bestaan.

Men houdt het er overigens voor, dat de bijeenkomsten der noordsche hoven te Töplitz en Schwedt in geene bijzondere aanraking met de Nederlandsche zaken staan; dat die conferentien het eenig doel hebben, maatregelen te nemen tot betengeling van opstand in hunne eigene staten, alsmede in die onder de Duitsche bondvergadering behoorende. Of er geen ontwerp van eene reis des prinsen van Oranje derwaarts bestaan heeft, wordt betwijfeld; maar opgekomene omstandigheden schijnen daarvan te hebben doen afzien. Nogtans verzekeren sommigen, dat de reis van den Russischen secretaris naar Schwedt met die voorgenomene reis in verband staat.

— Bij eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, van 21 Augustus jl. wordt aan de gouverneurs der verschillende provincien te kennen gegeven, dat zich de vraag opgedaan heeft, of de plaatsvervangers bij de reserve-schutterijen kunnen worden ontslagen, wanneer de geremplaceerden zelven begeeren in dienst te treden; waarop van de zijde van het algemeen bestuur wordt geantwoord, dat het ontslaan der plaatsvervangers van leden der reserve-schutterij eigenlijk niet in aanmerking behoeft te komen, aangezien de reserve-schutterij als zoodanig thans niet bijeen is, en de gevolgen der oproeping van den 2den en 3den ban buiten werking zijn gesteld; dat het vraagpunt, over het al of niet aanhouden der plaatsvervangers, zich derhalve bepaalt tot den plaatsvervanger en zijnen geremplaceerde, en schijnt af te hangen van de onderlinge overeenkomst, welke deze hebben aangegaan; terwijl het intusschen buiten twijfel ligt, dat de geremplaceerden als leden der dienstdoende schutterijen in persoon mogten optreden; wordende daarbij geene plaatsvervanging, als bij nommerwisseling, toegelaten.

AMSTERDAM, den 12den September.

Beurs-berigten van den 11den dezer.

De gunstige tijdingen, welke men heden uit 's Hage weten wilde; (namenlijk dat de conferentie spoedig hare werkzaamheden hervatten zoude) hebben voordeelig op onze binnenlandsche fondsen gewerkt, en is in dezelve veel verhandeld. In het begin der beurs toonden zich belangrijke verkoopers voor binnenlandsche rekening, de prijzen hebben gevarieerd, doch bleven op het eind vast.

Russiche fondsen waren insgelijks meer gezocht, doordien de officiele tijding der aankomst des Keizers van Rusland bekend was.

In Duitsche fondsen was veel handel; Duitsche verkoopers hebben wel in het begin de prijzen derzelven gedrukt, doch zij herstelden zich, doordien de andere fondsen meer gewild waren.

Van Spaansche fondsen was geringe omzetting en de prijzen hebben niets gevarieerd.

Zuid-Amerikaansche en Grieksche obligatien hebben weinig gevarieerd er is bijna niets daarin omgezet.

Zie hier de fluctuatien:

$2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, 48, $47\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, 48, $48\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$ gebleven; 5 pCt. $91\frac{1}{8}$, 91, $90\frac{7}{8}$, $90\frac{3}{4}$, 91, $91\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ à $\frac{7}{16}$ gebleven; restanten $1\frac{3}{16}$ à $\frac{13}{64}$; kansbiljetten $20\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, 21, $21\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$ met veel handel; oude sijndicaat $83\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$, 84, $84\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ à 84 in posten omgezet; voor nieuwe sijndicaat is $67\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$ betaald; verscheidene posten handelmaatschappij werden à $92\frac{1}{2}$ en $92\frac{5}{8}$ afgegeven; over het algemeen was de handel in onze binnenlandsche fondsen vrij aanzienlijk; dezelve worden thans door gunstige of ongunstige tijdingen geinfluenceerd.

Oude Russen vonden à 100 en nieuwe à 101 koopers; vraag bestond voor Russen van 1831 en 1833, welke voor binnenlandsche rekening à 91 en $91\frac{1}{8}$ weggekocht zijn; roebels $65\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, 66, $65\frac{7}{8}$ gebleven.

Oostenrijksche metallieken à 90, $90\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$ gedaan; $2\frac{1}{2}$ pCt. à 49 eenige posten gesloten; 5 pCt. Weenerbank bij *Goll en Comp.* $93\frac{3}{4}$ gedaan.

Spaansche 5 pCt. $65\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ met weinig handel; 3 pCt. $40\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; Grieken 100 pond 31 à $\frac{1}{2}$; 200 pond $28\frac{3}{4}$; 300 pond $28\frac{1}{4}$; 500 pond $27\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; coupons $5\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{4}$; Brazilianen $67\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$; Columbianen 2de ligting $19\frac{3}{4}$ à $\frac{5}{8}$; 100 pond $18\frac{1}{2}$ à $18\frac{3}{4}$; coupons $4\frac{5}{8}$ à 4 *f.*

Beurs van den 12den *September.*

Doordien van Londen van jongstleden Maandag iets slappere koersen afkwamen, waren onze $2\frac{1}{2}$ pCt. en 5 pCt. in het begin geoffereerd, doch spoedig hernam de markt eene zeer willige houding; er werd veel gekocht, voornamenlijk sijndicaat en, de prijzen sluiten williger dan gisteren.

$2\frac{1}{2}$ pCt. van $48\frac{1}{8}$ tot $48\frac{5}{8}$ toe gedaan, bleef $48\frac{1}{2}$; 5 pCt. $91\frac{1}{4}$ tot $92\frac{1}{16}$, bleef $91\frac{3}{4}$; kansbiljetten $21\frac{1}{8}$ tot $\frac{5}{8}$, bleven $21\frac{1}{2}$; oud sijndikaat $84\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$, 85, $85\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$ gebleven; nieuw $68\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, 69, $69\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{8}$ gebleven; in beide deze soorten was veel handel.

Spaansche fondsen waren, bij weinig handel, prijshoudend.

Russische fondsen gewild; 1831 en 1833 91, $91\frac{1}{8}$, à $\frac{1}{4}$, gedaan. Roebels 66, $66\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$.

Door verscheidene commissien op Duitsche fondsen voor binnenlandsche rekening zijn deze tot $91\frac{1}{8}$ toe betaald.

De beurs blijft in vreemde fondsen zeer gewild.

De zamenkomst, zoo men weten wilde, van den Koning van Pruissen, den Keizer van Oostenrijk en den Keizer van Rusland baart op de beurzen van Berlijn, Frankfort en Weenen eenig opzien; maar de vredelievende bedoelingen dezer vorstelijke personen voorspellen ook van deze zamenkomst geene nadeelige gevolgen.

Mengelwerk.

Blik op Zwitserland.

(*Vervolg en slot van No. 106.*)

Reeds vóór 1798 hadden de Franschen in hunne republiek vijf à zes uiterst liberale constitutien beproefd. Van 1798 tot 1802 gaven zij er den Zwitsers twee à drie, met even weinig goed gevolg, tot proef. De uit hun verband gerukte bewoners van het eertijds zoo rustige en bloeijende *Zwitserland* waren nu onderling allerongelukkigst verdeeld geworden, en stonden zelfs van tijd tot tijd tegen hunne liberale wetgevers op.

In deze noodlottige gesteldheid van zaken nam NAPOLEON, thans met de Fransch-Keizerlijke waardigheid bekleed, jegens *Zwitserland* de rol van bevrediger op zich. Het manifest, waarbij hij zich als zoodanig deed kennen, en dat van de maand Februarij 1803 dagteekent, ademde in alle opzigten den geest van het directoire. *Waadland* en *Argau* werden daarbij van het kanton *Bern* afgescheiden, en door de confederatie tot onafhankelijke kantons verklaard. De kleinere staten van *St. Gallen*, *Torgau*, *Graauwbunderland* en *Tressino* werden insgelijks tot den rang van kantons verheven. *Walliserland* bleef er buiten, waarschijnlijk om het, later tot stand gebragte, oogmerk, deze landstreek met *Frankrijk* te vereenigen en eenen weg over den *Simplon* te kunnen aanleggen.

In weerwil van al deze schikkingen en verordeningen bleef *Zwitserland* niet te min een tooneel van woelingen en verdeeldheid, en werd de rust er niet eer hersteld dan na den vrede van *Presburg*. Maar ook die rust was slechts oppervlakkig. De zeden der Zwitsers hadden nu reeds eene aanmerkelijke verbastering ondergaan; belastingen, voormaals onbekend, nu door den burgeroorlog en den buitenlandschen krijg in alle kantons ingevoerd, wekten gedurig gemor en ontevredenheid; het volk herdacht met smartgevoel deszelfs vroegeren vrijeren toestand, vooral de bewoners van het oneindig minder gelukkige *Waadland* en *Argau*, die den gematigden aristocratischen regeringsvorm van *Bern* veel hooger schatteden dan hunne zoogenoemde emancipatie. Kortom niets was in staat den ouden, goeden volksgeest in *Zwitserland* te herstellen en de weleer zoo hooggestemde vaderlandsliefde op nu algemeen heerschende verbittering en verdeeldheid te doen zegepralen. De Helvetiers stonden derhalve, ten opzigte dezer laatste zielsgesteldheid, volkomen gelijk met de tegenwoordige Belgen, met het eenig onderscheid, dat *Belgie* een Koning en *Zwitserland* een' Landamman bezat. Maar kan dit onderscheid wel zoo groot gerekend worden? Is een Koning, uit de conferentie-fabrijk herkomstig, wel meer in staat om zijn volk de weldadige vruchten van eendragt en vrede, van maatschappelijk geluk en welvaart te verzekeren, dan een in der tijd door NAPOLEON gevormden landamman?

Tot in 1814 toe bleef *Zwitserland* in dien zelfden nootlottigen toestand verkeeren; en zelfs van dat tijdstip tot in 1830 veranderde er de volksverdeeldheid niet veel, toen de Fransche revolutie uitbrak en haar nieuwe veerkracht verleende.

In het voorbijgaan zij nog opgemerkt, dat *Genève*, *Neufchatel* en *Walliserland*, in 1814, bij de confederatie gevoegd werden, en het getal der kantons tot op twee en twintig bragten.

Om echter een te juister begrip der sedert 1830 op nieuw aangewakkerde Zwitsersche volksverdeeldheid te vormen, behoeven wij onzen geachten lezers slechts de vreugdekreet van den Franschen *Constitutionnel* te herinneren, bij het uitbarsten der jongste revolutie: *nu zijn onze westelijke frontieren gedekt!* in derzelver beteekenis kortelijk te ontwikkelen.

Hunningen, eene sterke, door VAUBAN aangelegde vesting, dekte *Frankrijk* vroeger ten zuiden van den *Elzas*; zij was gelegen in het kanton *Bazel* en werd in 1814 op den eisch der vereenigde mogendheden gesloopt. Daardoor nu is *Frankrijk* van dien kant geheel open. De stad *Bazel* heeft goede wallen en kan, des noods, den overtogt van den *Rijn* op dit punt volkomen beletten; terwijl zij, van de landzijde, den weg over den *Jura* bestrijkt. Niet ver van den top dezes bergs, een weinig boven *Liesthal*, is een enge weg, welks doortogt gemakkelijk door eene eenvoudige coupure met eenige kanonnen onmogelijk kan gemaakt worden. Ten zuiden van *Bazel*, naar den kant van *Genève*, opent het kanton *Neufchatel* insgelijks voor *Frankrijk* eenen even engen en even gemakkelijk te versperren weg. Nog meer zuidwaarts, beheerscht de wel versterkte stad *Genève* de *Rhone*, den weg over den *Simplon*, dien van *Savoije* en *Lyon*. *Schwijtz* is in het middengedeelte van *Zwitserland*, aan den voet van den *St. Gothard*, gelegen, waarover een weg loopt, dien de generaal SUWAROW koos, om, na de te *Novi* in 1799 op den generaal JOUBERT behaalde overwinning, van *Milaan* in *Zwitserland* te rukken.

Al deze verdedigingspunten nu zijn in het oog der ontwerpers en bevorderaars van de Fransche revolutie zoo vele gewigtige stellingen, om zich tegen eenen onverhoopten aanval der anti-revolutionnaire magten te kunnen dekken, en verklaren ten duidelijkste den bovengemelden uitroep van den *Constitutionnel: onze westelijke frontieren zijn thans gedekt!*

De te *Neufchatel* of *Neuenburg* beproefde revolutie leed gelukkig schipbreuk op de heilzame en spoedige tusschenkomst van *Pruissen*. *Genève* bleef tot hiertoe rustig, in weerwil der onvermoeide pogingen van het dagblad *la Sentinelle Genevoise*, wiens redacteur een Franschman is. Maar die rust is daarom nog geen veilige waarborg tegen het gelukken van nieuwe proeven der Fransche propaganda. Wij hebben uit het voorgevallene te *Frankfort* gezien, hoe men in de omstreken eener rustige stad huurlingen weet zamen te rapen ter beproeving van eenen opstand; hoe men in *Zwitserland* zelve eenige honderde lieden voor het doel der *Liesthalers* heeft weten te winnen. De algemeene gebeurtenissen hoppen zich dagelijks meer en meer op, en schijnen met versnelder vaart voort te hollen. Tweemaal honderd duizend Duitschers en Piemontezers liggen verdeeld op de grenzen van *Zwitserland*, in eene cirkelvormige rigting die zich van *Konstanz*, langs *Tirol* en *Italie*, tot *Savoije* uitstrekt. Er kan onverhoeds een oorlog uitbreken; terwijl de genegenheid der Elzassers en der zuidelijke bewoners voor de Julij-revolutie meer dan dubbelzinnig is. In dien toestand van zaken *Bazel* zonder verzuim door bondsvrienden te laten bezetten, scheen den propagandisten eene onvermijdelijke noodzakelijkheid: daarom moest er eene kans gewaagd worden. Van eenen anderen kant beschouwd, is *Bazel* eene zeer rijke handelstad, en zijn de zoogenoemde boeren, of liever diegenen, die de landbewoners hebben opgeruid, slechts in het bezit van een matig bestaan. De onderneming bood derhalve groote voordeelen aan; door derzelver welgelukken zouden de opstandelingen het morele meesterstuk van BEAUMARCHAIS' verwezenlijkt hebben, om namelijk hun eigen belang te bevorderen te gelijker tijd met dat van hunne handlangers. Maar de wispelturige fortuin begunstigt niet alle ondernemingen. De bewoners van *Bazel* zijn niet geplunderd geworden, en hierdoor heeft het directe doel der opruijers aanvankelijk schipbreuk geleden. Intusschen is het maar al te zeer te vreezen, dat de Zwitsers, over het algemeen genomen, en die van *Bazel* en *Schwijtz* in het bijzonder, verdeeld, op elkaar verbitterd en met smartelijke herinneringen van vroegeren tijd vervuld zullen blijven, schoon wij van harten wenschen, dat die vrees ten eenemale moge verijdeld worden door de voorzigtige maatregelen, welke de onderscheidene gouvernementen ter algemeene rustherstelling aanwenden, gelijk wij zulks onzen geachten lezers in een voorgaand nommer onzer Courant, onder de Zwitsersche nieuwsberigten, hebben medegedeeld.

Engelsch-staatkundige Catechismus.

Het is algemeen bekend, welk eene arbitraire rol het Engelsche gouvernement, sedert de helft der vorige eeuw, om van geen vroeger tijdstip te gewagen, *op zee* gespeeld heeft, en hoe het nog, waar de kans gunstig schijnt, op denzelfden voet voortgaat. Het volgende uittreksel, uit eene brochure, in 1756 in het licht verschenen, onder den titel van: *Staatkundige Catechismus der Engelschen*, kan, betrekkelijk dit rolvervullen, met de noodige verandering der *data's*, in sommige deelen thans evenzeer als toen van toepassing gemaakt worden.

Vraag. Wat verstaan wij onder staatkunde?

Antwoord. Het is de beoefenende wetenschap van al wat onregtvaardig en oneerlijk is.

V. Hebben wij voor die wetenschap de benoodigde dispositie?

A. Men houdt er het voor, dat *wij* er in uitmunten.

V. Waarin doen wij dezelve bijzonder bestaan?

A. In het misbruik van den vrede en den oorlog.

V. Wat is vrede?

A. Hetgeen ons den oorlog doet verlangen.

V. Wat is oorlog?

A. Hetgeen ons den vrede doet verlangen.

V. Waarop leggen wij ons gedurende den vrede toe?

A. Op het verschalken onzer naburen.

V. En gedurende den oorlog?

A. Op het bedriegen van ons zelven.

V. Hoe zou ons een oorlog van voordeel kunnen zijn?

A. Het zou zijn, door ons van den handel van alle volken meester te maken.

V. Wat is het natuurregt?

A. Dit is een oud wetboek van het menschelijk hart, hetwelk wij onlangs, naar exemplaren, welke alleen in *Barbarije* voorhanden zijn, verbeterd hebben.

V. Wat is een verdrag?

A. Zulks is de eenige zaak der wereld, waaraan wij ons het minst kreunen.
V. Wat zijn grensscheidingen?
A. Het lust ons niet zulks te weten.
V. Wat zijn vrienden?
A. Hetgeen wij nooit zullen hebben.
V. Waarom?
A. Vermits wij er nooit gehad hebben.
V. Waarom hebben wij bondgenooten?
A. Om te doen zien, dat wij rijk zijn.
V. Welke zijn onze rijkste prijzen?
A. Het zijn die, welke wij gedurende den vrede gemaakt hebben.
V. Welke genoegdoening geven wij aan een onzijdig schip, dat wij ten onregte hebben aangevallen?
A. Wij vergenoegen ons, hetzelve op schatting te stellen voor de op hetzelve geloste schoten.
V. En wanneer wij in moeijelijke vaarwaters vernemen, dat een onzijdig schip de hulp van eenen vijandelijken loots te werk stelt, hoe gedragen wij ons dan ten opzigte van zoodanig schip?
A. Wij beletten het niet, deszelfs koers voort te zetten; maar wij nemen het deszelfs last af.
V. Wanneer een schip zich eenmaal bij een' onzer kapers gerantsoeneerd heeft, wat kan het dan doen?
A. Het kan [illegible] veilig een tweede rantsoengeld gereed houden voor den eersten, dien het weder ontmoeten zal, om vervolgens met den derden naar *Engeland* te gaan.
V. Wat zijn onze beste matroozen?
A. Dezulken, die wij met geweld winnen.
V. Waarom hebben wij den oorlog, lang voor dat wij dien verklaard hebben, begonnen?
A. Het is, opdat men niet verwonderd zij, als wij dien, langen tijd, nadat dezelve geëindigd zal wezen, nog voeren, enz.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, ENZ.
AGENTSCHAP *TIEL*.
OPENBARE VERKOOPING
VAN
RYSWAARDENHOUT.

J. RAGAY, AGENT van het DOMEIN te *TIEL*, zal, als daartoe gemagtigd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het Eerste Ressort, ten overstaan van den Heer Burgemeester van de Gemeente *Doornenburg*, op [illegible] den 25sten September 1833, des voordemiddags ten 11 ure, [illegible] Weduwe van *HERMANUS* [illegible], publiek, aan de meestbiedende, verkoopen: 9 Bunders, 21 Roeden en 34 Ellen VIERJARIG RYSWAARDENHOUT, als:

Drie Bunders, 40 Roeden en 63 Ellen, staande en gelegen in *den Nicolaaswaard*, te *Pannerden;* eerst in massa en daarna in vier percelen, en

Vijf Bunders, 80 Roeden en 71 ellen, staande in den Domanialen Rijswaard, onder *Millingen;* eerst in massa en daarna in vier perceelen.

De perceelen zullen vier dagen voor den verkoop zijn afgedeeld en genummerd.

De geenen, die ten deze onderrigting en aanwijzing begeeren, kunnen zich daarover vervoegen bij de Domein-Opzigters *J. PETERS*, te *Pannerden*, en *W. CORNELISSEN*, te *Kekerdom*.

De Conditien zijn te lezen aan het Bureau van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te *Arnhem*, ten Kantore van den Agent voornoemd en ter Secretarie van de Gemeente *Doornenburg*.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN,
AGENTSCHAP *ZUTPHEN*.
VERPACHTING.

De AGENT van het DOMEIN te *ZUTPHEN* zal, op Maandag den 16den September 1833, des morgens ten 10 ure, in 't openbaar aan de meestbiedenden ten overstaan van het plaatselijk bestuur van *Zevenaar* op *het Gemeentehuis* aldaar, voor den tijd van zes achtereenvolgende Jaren, verpachten:

1. Eene WEIDE *Nieuwbroek* genaamd, gelegen onder *Oud-Zevenaar*, thans in pacht bij *W. THEBEN*, te *Zevenaar*.
2. Het 2de perceel BOUWLAND uit *Schoteltjesgoed*, *de Rugenhoek* genaamd, gelegen onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *G. BRUINS*, onder *Zevenaar*.
3. Het vijfde perceel BOUWLAND, uit *Schoteltjesgoed*, *de Rugenhoek* genaamd, gelegen te *Zevenaar*, thans in pacht bij *C. VERWAAYEN*, te *Oud-Zevenaar*.
4. Het 7de perceel BOUWLAND, uit *Schoteltjesgoed*, het *Kempke*, *Hoppenhof* en *Kalverweide* genaamd, onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *D. RUTJES*, onder *Zevenaar*.
5. Het 3de perceel BOUWLAND uit *Schoteltjesgoed*, *de Rugenhoek* genaamd, gelegen onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *G. BRUINS* voornoemd.
6. Het 9de perceel BOUWLAND, uit *Schoteltjesgoed*, *het Schifferssluiske* genaamd, onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *J. STOKMAN*, onder *Zevenaar*.
7. Het 12de perceel BOUWLAND, uit *Schoteltjesgoed*, *het Kerkenveld* genaamd, onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *J. VAN DE KAMP*, te *Zevenaar*.
8. Het 14de perceel BOUWLAND, uit *Schoteltjesgoed*, *het Kerkenveld* genaamd, onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *P. NASS*, te *Zevenaar*.
9. Het 15de perceel BOUWLAND, uit *Schoteltjesgoed*, *het Kerkenveld*, gelegen onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *J. VAN EGEREN*, onder *Zevenaar*.
10. Het 17de perceel BOUWLAND, uit *Schoteltjesgoed den Hackeward* genaamd, onder *Zevenaar*, thans in pacht bij *P. J. THEBEN*, te *Zevenaar*.
11. Een perceel WEILAND, *Zwingelswijde* genaamd, onder *Oud-Zevenaar*, thans in pacht bij *J. W. PEELEN*, te *Duiven*.
12. De BOUW- en WEILANDEN op *Nieuwgraaf*, onder *Duiven*, in twee perceelen, respectievelijk in pacht bij *R. VAN HUET*, op *Nieuwgraaf*, onder *Duiven*, en *R. KNAKEN*, landbouwer te *Westervoort*.
13. Een perceel WEIDELAND, *'t Meerslag*, onder *Duiven*, thans in pacht bij *H. SPAAN*, te *Duiven*.
14. Eene WEIDE, gelegen op *Aalburg*, onder *Duiven*, thans in pacht bij *H. BERTELS*, te *Duiven*
15. Een perceel WEILAND, *de Eenderang* genaamd, gelegen onder *Duiven*, thans in pacht bij *R. KNAKEN*, voornoemd.
16. De LANDEN van 't Erve *Boissenslag*, gelegen onder *Didam*, thans in pacht bij *G. VAN HAL*.
17. Een stuk WEIDEGROND, *de Tatelaarboom*, gelegen onder *Didam*, thans in pacht bij *J. ROEMAAT*, in 't ambt *Doetichem*.
18. $\frac{5}{8}$ van een perceel BOUWLAND en WOESTEGROND, *de Nazak* genaamd, gelegen onder *Didam*, thans in pacht bij *A. DONKERS*, daglooner te *Didam*.

Waarvan de Conditien ter visie liggen, ter Secretarie der welgemelde Gemeente.

De Agent voornoemd,
J. VAN LAMSWEERDE.

---

† † † UIT DE HAND TE KOOP: het INWENDIGE van eenen GRUT-MOLEN. Adres bij den uitgever dezer Courant, met gefrankeerde brieven, onder letter A.

---

† † § Er wordt, ten spoedigste, [illegible] Steden van *Gelderland* gevraagd, een MEESTERKNECHT in eene KLEEDERSMAKERS-AFFAIRE, liefst iemand, die werkzaam geweest is op eenen voornamen Winkel in *Holland;* van de Hervormde Godsdienst, ongehuwd, goed gedrag, en bekwaam in het Snijden en Maatnemen.
Adres, met overlegging van bewijzen, onder de letter G. U., bij den Boekdrukker *C. A. THIEME*, te *Arnhem;* brieven francó.

---

† † § IEMAND, van fatsoenlijke afkomst, thans buiten betrekking, biedt zich, tegen BETALING van KOSTGELD, ter INWONING aan, bij eenen Burgemeester, Rentmeester, of ander Ambtenaar ten platten lande, in een der noordelijke provincien (*Noord-Braband* uitgesloten,) terwijl hij zou wenschen aldaar genoegzame bezigheid te vinden. Zij die daartoe genegen mogten zijn, gelieven zich te adresseren onder letter D. aan den Boekhandelaar *J. B. VAN LOGHEM*, te *Haarlem*.

---

† † † Behoorlijk gepatenteerd, neemt de ondergeteekende de vrijheid zijne geëerde begunstigers te verwittigen, dat hij voornemens is, van dato dezes, het BEROEP als BEZORGER voor BEGRAFENISSEN enz. waar te nemen, en biedt zich ten dien einde aan zijne stadgenooten aan; welke hem met deszelfs gunsten gelieven te vereeren, terwijl de kosten dezer zijner onderneming zeer civiel zullen zijn.

Arnhem, den 14den September 1833.

ANTH. GROH.

BELANGRYK BERIGT.

De Ondergeteekende heeft het genoegen langs dezen weg aan het geëerde Publiek kennelijk te maken, dat hij, eigenaar zijnde van het FRANSCH-NEDERDUITSCHE en NEDERDUITSCH-FRANSCHE WOORDENBOEK, door *S. J. M. VAN MOOCK*, vroeger uitgegeven bij wijlen zijnen Vader, den Heer *H. C. A. THIEME*, te *Zutphen*, met het drukken van het 2de deel daarvan, bevattende het *Nederduitsch-Fransche* gedeelte, zoo ver gevorderd is, dat hij in het laatst der volgende maand het eerste stuk van dat deel denkt te kunnen uitgeven. — Ten einde nú de verzending van dit zoo algemeen gezochte en sints zoo langen tijd verwachte Woordenboek geregeld en spoedig te kunnen doen, verzoekt hij de Heeren Bezitters van hetzelve, om derzelver Bestellingen, voor 15 October aanstaande, te willen opgeven bij hunne respective Boekverkoopers; zullende de Ondergeteekende zich dan bevlijtigen om hun dat eerste stuk, spoedig en op eene min kostbare wijze te doen toekomen.

Arnhem, den 12den September 1833.

C. A. THIEME.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.